

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De consurrectione vitæ speculatiuæ, & spiritualis, secundum partem
hominis inferiorem. Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

De consurrectione vitæ speculatiuæ, & spiritualis, secundum partem
hominis inferiorem. Cap. XII.

Vlso de adoratione debita vitæ spiritualis secundum gradus, & differencias donorum Spiritus sancti, iam de consurrectione vitæ spiritualis prosequendū esse reor, qua noua nobis gratia semper superinfunditur, vt amans spiritus ad centrum suæ consurrectionis introduci mereatur. Et primò de consurrectione secundum partem hominis inferiorem, scilicet secundum vnitatem virium sensitiuarū, Quæ nimirum consurrectio quatuor gradibus perficitur, semper eum ad altiora vitæ spiritualis subleuantibus, & digniorem exercendi materiam ingerentibus. Nam primò diuina gratia profuis irriguis influens inferiorem partem hominis, scilicet sensitiuam intrinsecus excitat, & stimulat, vt eum toto corde totisque viribus sursum trahat, exigens cum Deo amatoriam conficere vnitatem: quem tractum sentit in corde, in vnitatem virium sensitiuarum, & præcipuè in vi concupiscibili: quia tractus huius negotium agitur in inferiori parte hominis, quam priusquã ad altiora tendatur, emundari necesse est, & igniculo charitatis superpositam sursum agi. Hic autem internus stimulus adfert, & auferit; pauperem facit, & ditat; humiliat, & sublimat; delicias ingerit, & tristitias; sperare facit, & desperare de seipso; ac indicibilia sunt contraria, quæ alternatis vicibus hic contingunt.

Ad maiorem autem euidentiam, hanc diuinam gratiam nos stimulantem, & ad spiritualem consurrectionem excitantem assimilare possumus illuminationi solis, & eius efficientia super terram. Sicut enim sol oriens mox in occidentalem partem in mundum illuminat, & cuncta calore viuifico refocillat: sic sol iustitiæ, suprema spiritus inhabitans, inferiorem hominis partem, cor scilicet cum omnibus sensitiuis potentis sibi radicaliter coniunctis, subito motu illuminat, & accendit, cor liberum reddens ab omnibus, & omnes simul animæ vires, in virtute sui Spiritus illuminat, & accendit. Igniculo verò charitatis in corde lucenso, mox omnes animæ vires sensitiuæ, in suam originem concurrentes, sui cordis vnitatem celebrant, quam nemo veraciter possidere potest, nisi in cuius corde Spiritus sanctus ignem accendit amoris, vbi anima, tanquam in regali lectulo decumbens, in pace suauiter requiescit. Ex hac autem vnitatem cordis, compunctio generatur, non quidem doloris, sed amoris; quia tunc anima in se operationem in-

Consurre-
ctionis spi-
ritualis gra-
dus quatuor.

I.

in Reg. 2.

Effectus
solis.

actio.

actionis diuinæ persentiens, ad reamandum compungitur, & totis vitalibus inardescit. Ex qua compunctione mox quædam amoris affectio generatur, cor & vim appetitiuam compungens, & penetrans. Est autem amoris affectio, quidam sapor in Deum cordis appetitus, tanquam in summum bonum omnis boni contentiuum relatus, qui omnibus creatis valedicit, ne scilicet in earum abusu sensualitatis concupiscentias foueat, quia sentit se contractum intrinsicè æterno amore, cui super omnia diligentiam adhibere concupiscit. Et ideo facile contemnit omnia, ut quod diligit assequatur. Unde ex hac affectione consurgit deuotio cordis, diuinæ laudis, & honoris, & gratiarum actionis prodiga flamma, quasi flamma altaris incensi, in qua boni odoris thymiana gratitudinis adoletur, quod igne non redolet alieno. Hoc autem thymiana conficitur ex omnibus speciebus pretiosissimis beneficiorum Dei, in creatione, recreatione, gubernatione, redemptione, glorificatione. Quas congerit compunctio, conterit affectio, incendit deuotio, & olfactui diuino in redolentem odorem laudis offert gratitudo. Ex gratitudine verò nascitur in corde geminus dolor. Vnus ex defectu diuinæ laudis, honoris, & gratiarum actionis; alius ex desiderio profectus, & incrementi virtutum, in quo semper se deficere dolet. Qui nimirum dolores, radix sunt & fructus, principium, & finis omnium virtutum vitæ spiritualis.

Amoris
stimulus.Thymiana
mythicum
quod.Dolor ge-
minus.

Secundus gradus istius consurrectionis perficitur in voluptate spiritualium deliciarum, quarum suauitate gustata, repente cor, & omnes sensitiuæ potentie, tanto torrente voluptatis internæ potantur, ut se spiritus amans æstimet diuini amoris amplexibus penitus inuolutum. Quæ delicia cunctis mundi voluptatibus sunt maiores, etiam si omnes vna capere posset creatura. In cuius voluptatis infusione Deus per dona sua cordi sic affecto pariter illabatur, tantæ suauitatis saporem, & iucunditatis consolationem secum ferens, ut cor ipsum voluptate dulcissima faciat intrinsicè exundare. Cordis etiam tam ingens causat profluium, quòd se homo præ vberitate lætitiæ nequeat continere. Nec mirum, cum ebrietatem parturiant spirituales. Est autem ebrietas vberior affectiui saporis, & internæ voluptatis in corde receptio, quàm ipsum cor dirigere possit, aut desiderium exoptare, diuersis corporis gestibus profluens, & exundans. Quidam etiam cantibus diuinis, quidam vberibus lachrymis vberitatem dul-

II.

Psal. 35.

Ebrietas
spiritus.

cediunt exprimunt. Aliquorum etiam membratam impatiens occupat titillago, quod eos cogat, aut currere, aut salire, aut pedibus tripudiare, aut manibus plaudere, vel membris tremere. Quidam etiam intra se dulcedinis voluptate liquecunt, infinitaque similia continent in illa. Et haec est deliciosissima vita secundum cordis affectionem, quae haberi potest ab homine. Unde tanta quandoque deliciarum veritate repletur, ut cor eius quasi vasculum multo plenum absque spiraculo, subitam mineur rupturam. Tu autem fidelis amator, si sapiens fueris, sicut apis argumentosa, singula Dei dona, tam praeterita, quam praesentia, rationis, & considerationis alis circumuola, charitativaque discretionis aculeo, sic singulas diuinæ consolationis suauitates deliba, ut nusquam moras contrahas, sed ex omnibus materiam mellis, id est, laudis, & gratiarum actionis enucleas, omnis ad diuini amoris euoles unitatem, in qua cum Deo manere desideres in aeternum.

III.

Tertius proinde gradus istius consurrectionis, quaedam ingerit inuitationem, & affectionem, altius adhuc, & purius cor amantis intrinsecus ad unitatis suae complexum attrahentem, & in nouo gradu exercitij altioris erigentem. Haec enim inuitatio super omnes priores delicias cor amantis afficit, & delectat, quo consolationis, & dulcedinis suae donis quantumlibet praecipuis post tergum positis, suam nobis amantissimam praesentiam, & amplexus dulcissimos amulatus, humilique laude, & intima gratiarum actione, ad diuinarum diuitiarum pelagum (unde cuncta dona profluunt) reuertentibus, omnes animae nostrae vires ad se ipsum trahere nititur, inferiorem animae partem eleuans, & exornans. Corde vero sic ad tantarum deliciarum conuiuium inuitato, mox toto affectu hiantibus arterijs se dilatat, & expandit, ac omnes animae vires ad pacis, & charitatis vnclinium toto se desiderio preparant, & ornant. Haec autem inuitatio, est quaedam aeterni solis illuminatio, cor ipsum tantae delectationis gaudio tam patulum reddens, ut nulla queat humana virtute recludi. Et ideo cor intrinsecus vulneratur, & amoris lationem patitur, sed non tristitiam: quia amoris vulneratio, est dulcissima passio, & grauisissima poena. Est etiam verissimum signum post futuram sanitatis, causans pariter gaudium, & dolorem. Nam sic vulnerato splendidus sol iustitiae Christus radios infundit suae claritatis, & ad suam rursus unitatis complexum inuitans, cordis vulnus renouat, & relidit. Porro Christo per gratiam suam inuitante, & ad vnionis osculum corde se totis viribus erigente, nec tamen unitatis

Corde
appetitio.

Vulnus
amoris.

unitatis copulam consequi prævalente, mox in languorem incidit spiritualem. Et sic recens feruor, additus priori, corporis humores absque labore externo adurit, consumit, & siccatur. Sed ne paleas lector sane: nam languor iste *non est ad mortem*, sed vt manifestentur opera Dei. Sic namque felici anima diuini complexus osculum consequi non valente, & eo carere non volente, amoris impatientia generatur, tam exteriora, quam interiora intolerabili aestuatione perurgens. Qua durante, nullius eam vsus creaturæ delectat; omnia sustinere parata, vt id, quod amat, obtinere valeat. Nam amoris impatientia cor amantis comedit, & sanguinem eius bibit, quia validior est omnibus gradibus spiritualis ardoris. Vnde etiam hoc in gradu feruor cordis internus validior est cunctis gradibus huius spiritualis, corporalem naturam absque exteriori labore conterens intrinsecus, & consumens, fructusque spiritualium virtutum magis decoquens, & perficiens: quia radij diuinæ claritatis plerumque tanto feruore cor impatientis amatoris inuunt, quod intimum sanguinem faciunt ebullire. Nam aliquando tam anheloso desiderio, & aestuanti impatientia cor impatiens, à carcere corporis absolui desiderat, vt illi quem diligit vnatur, vt se se vix in hac mortalitate sustinere valeat, cum Apostolo clamitans: *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius?* Quo fit, vt oculis cordis in cælum totus intentus, caelestem aulam plenam gloriæ contempletur, & dilectum suum gloria, & honore coronatum, vbertate voluptatis suæ Sanctos vniuersos inebriantem, se verò velut exulem à patria, multisque calamitatibus circumdatum. Et hinc interdum nascuntur lachrymæ, & gemitus, & anhelosa desideria multiplicantur. Quæ lachrymæ cor illius tepore roris fluo, vel in modico refocillant, vtiles profectò naturæ corporeæ ad seruandum valetudinem corporalem, quò sic facilius amoris impatientia toleretur, vt salus, & vita corporis non amittatur. Huic autem impatienti amoris nonnunquam ^{*} spirituales gratiæ conferuntur. Nam interdum in *excessu*, vel excessum spiritus rapiuntur, & de veritate sibi, vel alijs necessaria verbis aut imaginibus corporis aut similitudinibus spiritualibus edocentur, vel etiam de futuris eis aliqua reuelantur: quæ visiones, vel reuelationes dicuntur. Quæ si fuerint Angelo operante Dei virtute, figuris imaginarijs exhibitæ, in speculo imaginationis ostenduntur. Si verò fuerint veritates intellectuales, vel

Ioan. 11.
Languor anime amantis.

Rom. 7.

Lachrymæ amoris.

* Alias speciales.

Reuelationes fieri multis modis.

Zzzz 3; fini

similitudines aliquæ spirituales, quibus seipsum Deus utcumque reuelat, oculis intellectualibus ingeruntur, & quantum facultas suppetit, verbis deponi possunt. Aliquando etiam in mentis excessum amator impatiens rapitur, licet non penitus extra se, in quoddam scilicet bonum incomprehensibile, quod iuxta e. m. modum quod vidit, vel audiuit (quod in hoc intuitu simplici idem est) nullis valet sermonibus explicare. Et hoc solus Deus, absque alicuius creaturæ adminiculo, operatur, & raptus vocatur. Quandoque verò Deus subitis fulminibus coruscet in spiritu, quæ scilicet ictu brevissimo splendescencia spiritum supra semetipsum velut in momento rapiunt, sed ipso lumine mox disparente, reuertitur ad seipsum. Et hæc est solius Dei præcipua quædam, & excellens operatio, quæ reddit eos intellectualem lumine coruscant, quos dono tam singulari visitare dignatur. Interdum denique patiens amoris impatientiam, spirituali quodam lumine (Deo, quo placuerit medio, id agente) irradiatur. Ad cuius luminis blandam faciem, appetitua cordis affectio medullitus delectata, dum in occursum illius impetu se flammeo valenter erigit, mox, sicut *mustum absque spiraculo nouus dirumpit lagunculas*: ita cupido cordis ex occurso luminis huius, tanto torrente potatur insolitæ voluptatis, ut liberalitatem noui gaudij, quod ob angustiam proprii captus intra se minime continere sufficit, voce corporea eructare cogatur, & iubilus nuncupatur. Qui est gaudium cordis, quod nec verbis explicari potest, nec penitus reticeri; sed inuitabiliter velit nolit extrinsecus reboat, proprias vices seruans, donec exercitium illud omnino consummauerit. Interdum etiam tantam Deus impatienti cordi dulcedinem suauitatis infundit, ut cor in delitijs veluti piscis in aquis innatet. Quidam denique intima deuotione suspensi, reuelantibus Angelis per somnia crebrius edocentur, sicut *Angelus Domini Ioseph in somnis apparuit, dicens: Noli timere accipere Mariam coniugem tuam.* Et iterum: *Surge, & accipe puerum & matrem eius, & fuge in Aegyptum.* Et iterum cum reuersurus erat ex Aegypto. Multisque locis Legis veteris ab Angelis hominibus edoctos per somnia reperimus.

Iob 32.

Iubilus.

Math. 1.

Math. 2.

Reuelationes falsæ.

Hic tamen diligentius intuendum est, quod multi vigilias sensuum inueniuntur obseruare, qui multarum cogitationum immersionibus, quasi quibusdam reuelationibus, suo iudicio se reputant abundare, vel etiam miranda per somnia videre. Sed hi, quia sensuum nego-

negotijs intendunt, impatientiam amoris ignorant, vulnera charitatis nesciunt: sed dilectionis languore minime detenti, sani & agrius elanguescunt. Nam angelus Satanae, se transformans in *Angelum lucis*, 2. Cor. 11. ad deceptionem insipientium, incautorum, vel elatorum, qui pleni sunt vanitate, & vacui charitate, lumen quoddam phantasticum infundit intrinsicus, à quo se sentiunt, veluti sacco penitus obuolutos. Et quia semper ad tales nouitates & reuelationes aspirant, in hoc lumine multa mirabilia per imagines phantasticas percipiunt. Quaedam enim diabolus immitit cogitatui, quasi diuina fuerit inspiratio: quae quidem aliquando vera sunt, sapius autem falsa. Et haec nimis gaudenter ab inexpertis acceptantur, & tanquam diuina stolidè venerantur, ac in talibus incrimo cordis gaudio delectantur. Quo fit, quòd ab inani gloria paulatim depasti, virulento pabulo, diuini amoris affectum iniiciunt. Aduertens ergo Satanas misellum fatuum vanis visionibus delectari, vices multiplicat, visiones ingeminat, vt infelicem illudat, donec tandem immisionibus friuolis ingesta, veraciter asserere, & pertinaciter defendere non formidat, simul cum operum suorum fructibus in barathrum serpentinae seductionis, & maledictionis ruiturus in aeternum. Qui verò per vias praemonstratas incesserint, quamuis possibile foret huiusmodi diabolico lumine quandoque tentari: difficile tamen esset eos per hoc aliquatenus superari. Haecenus de triplici gradu huius consurrectionis dicta sufficiant.

De quarto gradu huius consurrectionis, qualiter exercetur in calicis sanitate, & infernali languore. Cap. XIII.

Vlto de tribus gradibus consurrectionis secundum partem hominis inferiorem, qui perficiuntur in prosperitate & affluxu diuinae gratiae, iam prosequendum de quarto, & supremo gradu eiusdem, qui perficitur in aduersitate, & retractione diuinae gratiae. Pro quo sciendum, quòd qui peruenire desiderat ad perfectam diuinam unionem, necesse est, quòd Deo viuat secundum sui totalitatem, ita quòd diuinae gratiae, & inspirationi satisfaciat, & in omnem perfectionem virtutum ac spiritualium exercitiorum subsequatur. Sic, inquam, in Deum per charitatem eleuatus, & sibi suisque operibus perfecte mortuus, sicque cum viribus suis cedens super informationem incomprehensibili veritatis (quae Deus est) patiendi sui, cupiat. Et sic viuendo potest in virtutes egredi, ac moriendo in Deum ingredi. In quibus omnis